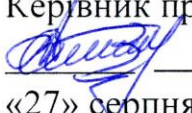

Міністерство освіти і науки України
Національний аерокосмічний університет ім. М. Є. Жуковського
«Харківський авіаційний інститут»

Кафедра прикладної лінгвістики (№ 703)

ЗАТВЕРДЖУЮ

Керівник проектної групи
 В.В. Рижкова
«27» серпня 2021 р.

СИЛАБУС ВИБІРКОВОЇ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«Практична фонетика і орфоепія англійської мови»

Галузь знань: 03 Гуманітарні науки

Спеціальність: 035 Філологія

Освітня програма: Прикладна лінгвістика

Форма навчання: денна

Рівень вищої освіти: перший (бакалаврський)

Силабус введено в дію з 01.09.2021 року

Харків – 2021 р.

Розробник: Гелетка М. Л., канд. філол. наук, доц. каф. 703
(прізвище та ініціали, посада, науковий ступінь та вчене звання)

МЛГ
(підпис)

Силабус навчальної дисципліни розглянуто на засіданні кафедри прикладної лінгвістики (№ 703)

Протокол № 1 від « 27 » серпня 2021 р.

Завідувач кафедри канд. філол. наук, доц.
(науковий ступінь та вчене звання)

В.В. Рижкова
(підпис)

Рижкова В. В.
(ініціали та прізвище)

Погоджено з представником здобувачів освіти:

Б.У.
(підпис)

Гладка С.С.
(ініціали та прізвище)

1. Загальна інформація про викладача

Гелетка Маргарита Леонідівна, канд._філол. наук, доцент кафедри прикладної лінгвістики. З 2008 року викладає в університеті наступні дисципліни:

- теорія та практика перекладу;
- сучасні інформаційні технології в перекладі;
- дискурсивна лінгвістика (лекції, практичні заняття);
- основи прикладної лінгвістики (лекції, практичні заняття).

Напрями наукових досліджень: основи прикладної лінгвістики, перекладознавство, дискурсологія, лінгвокраїнознавство, термінознавство.

2. Опис навчальної дисципліни

Семестр, в якому викладається дисципліна – 2 семестр.

Обсяг дисципліни:

3 кредити ЄКТС (90 годин), у тому числі аудиторних – 48 годин, самостійної роботи здобувачів – 42 години.

Форми здобуття освіти

Денна, дистанційна.

Дисципліна – вибіркова.

Види навчальної діяльності – практичні заняття, самостійна робота здобувача.

Види контролю – поточний, модульний та семестровий контроль (залік).

Мова викладання – українська / англійська.

Необхідні обов'язкові попередні дисципліни (пререквізити) – базові знання з української мови.

Необхідні обов'язкові супутні дисципліни (кореквізити) – англійська мова (рівень володіння – Upper-Intermediate / Advanced), лінгвокраїнознавство, порівняльне мовознавство, лексикологія, діалектологія, порівняльна стилістика, фонетика, порівняльна граматики англійської та української мов, загальне мовознавство.

3. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета

Курс «Практична фонетика і орфоепія англійської мови» має на меті забезпечити організацію аудиторної і позааудиторної (самостійної) діяльності студентів, спрямованої на ґрунтовне вивчення теоретичних понять англійської фонетики, набуття і вдосконалення практичних фонетичних навичок. Курс дозволить студентам цілеспрямовано і систематично працювати над правильною англійською вимовою, позбавитися українського акценту та навчитися розрізняти і відтворювати різні варіанти англійської мови.

Завдання

Навчальний курс «Практична фонетика і орфоепія англійської мови» спрямований на формування навичок правильної англійської вимови та професійної орієнтації студентів, а саме на навчання студентів тому, як використовувати отримані знання та вміння у подальшій педагогічній та перекладацькій діяльності.

У курсі висвітлено основні аспекти фонетики і орфоепії англійської мови, а також представлено практичні вправи і завдання на засвоєння матеріалу. Після опанування дисципліни здобувач набуде наступні **компетентності**:

- здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу, генерування нових ідей;
- здатність до пошуку, систематизації та критичного аналізу інформації з різних джерел;
- здобуття глибинних знань у галузі філології, зокрема засвоєння основних концепцій, розуміння теоретичних і практичних проблем, історії розвитку та сучасного стану наукових філологічних знань, оволодіння термінологією з досліджуваного наукового напрямку;
- здатність збирати дані для філологічного дослідження, систематизувати та інтерпретувати їх;
- здатність розв'язувати широке коло проблем і завдань у галузі філології на основі розуміння їх природи, чинників впливу, тенденцій розвитку і з використанням теоретичних та експериментальних методів;
- здатність до викладацької діяльності в межах спеціальності «Філологія».

Загалом здобувачі зможуть правильно щодо орфоепічних норм вимовляти всі звуки у потоці мовлення та розуміти всі звуки під час аудіювання мовлення інших осіб. Також здобувачі матимуть здатність правильного наголошувати слова, забезпечувати коректне інтонаційно-ритмічне оформлення власного мовлення і адекватне сприймати мовлення представників англійськомовних країн.

Це автоматизовані вміння, що найбільш активно актуалізуються в таких видах мовленнєвої діяльності, як говоріння, голосне читання й аудіювання.

Після опанування дисципліни здобувачем будуть досягнуті наступні **результати навчання** і він буде:

- знати основні класичні та новітні філологічні концепції, фундаментальні праці конкретної філологічної спеціалізації, глибоко розуміти теоретичні й практичні проблеми в галузі дослідження;

- уміти проводити огляд, критичний аналіз, оцінку й узагальнення різних наукових поглядів у галузі дослідження, формулювати й обґрунтовувати власну наукову концепцію;

- обирати адекватну предмету філологічного дослідження методологію, запроваджувати сучасні методи наукових досліджень для розв'язання широкого кола проблем і завдань у галузі філології;

- використовувати інформаційно-комунікаційні технології у професійній діяльності.

Здобувачі курсу знають і розуміють загальні закономірності творення звуків англійської мови, їх класифікацію, уміють схарактеризувати звукові зміни, визначити інші фонетичні одиниці – склад і наголос; три аспекти вивчення звуків англійської мови – акустичний (фізичний), фізіологічний (артикуляційний) і лінгвістичний, або функціональний; вміють охарактеризувати артикуляційно-перцептивну та акустичну природу мовних звуків і дати їх класифікацію у англійській мові; здатні встановити, у якому оточенні можуть функціонувати звуки мови, яких змін вони зазнають у мовному потоці; розуміють, як встановити природу складу, наголосу, інтонації, фонематичні засоби передачі думки в англійській літературній мові; знають і розуміють змістотворну функцію інших одиниць – наголосу й інтонації.

4. Зміст навчальної дисципліни

Модуль 1.

Змістовий модуль 1. Вступ до фонетики. Артикуляційно-акустичні аспекти вимови звуків англійської мови

Тема 1. Фонетика і фонологія як науки. Зв'язок фонетики з дисциплінами гуманітарного циклу. Розділи фонетики

- *Форма занять: практичне заняття, самостійна робота.*
- *Обсяг аудиторного навантаження: 6 годин.*
- *Обов'язкові предмети та засоби (обладнання, устаткування, матеріали, інструменти): не потрібні.*

Предмет та мета фонетики, її місце у циклі гуманітарних дисциплін.

– *Обсяг самостійної роботи здобувачів: 4 години.*

Формування питань до викладача. Вивчення відповідного матеріалу: звуки і фонemi; будова артикуляційного апарату; голосні і приголосні звуки англійської мови.

Тема 2. «Класифікація англійських приголосних і голосних»

– *Форма занять: практичне заняття, самостійна робота.*

– *Обсяг аудиторного навантаження: 6 годин.*

– *Обов'язкові предмети та засоби (обладнання, устаткування, матеріали, інструменти): не потрібні.*

Загальна характеристика звуків. Англійські звуки. Принципи класифікації. Вимова англійських звуків.

– *Обсяг самостійної роботи здобувачів: 4 години.*

Формування питань до викладача. Вивчення матеріалу, що стосується англійських приголосних (за способом утворення перешкоди; за роботою активного органу мовлення та місцем утворення перешкоди (перепони); за участю голосових зв'язок) і голосних (за особливістю положення язика; за особливості положення губ).

Тема 3. Утворення і поділ складів

– *Форма занять: практичне заняття, самостійна робота.*

– *Обсяг аудиторного навантаження: 4 години.*

– *Обов'язкові предмети та засоби (обладнання, устаткування, матеріали, інструменти): не потрібні.*

Правила читання в англійській мові. Складоутворювальні і нескладоутворювальні звуки. Сонати.

– *Обсяг самостійної роботи здобувачів: 4 години.*

Формування питань до викладача. Вивчення матеріалу, що стосується англійських буквосполучень і правил читання англійських буквосполучень.

Звичаї, вдачі і вірування древніх германців. Велике переселення народів.

Модульний контроль 1

– *Форма занять: написання модульної роботи в аудиторії (за рішенням викладача допускається проведення МКР у дистанційній формі).*

– *Обсяг аудиторного навантаження: 2 години*

– *Обов'язкові предмети та засоби (обладнання, устаткування, матеріали, інструменти): не потрібні.*

– *Обсяг самостійної роботи здобувачів – 5 годин.*

Підготовка до модульного контролю.

Змістовий модуль 2. Особливості зв'язного мовлення.

Тема 4. Орфоепічні особливості англійської мови

- *Форма занять: практичне заняття, самостійна робота.*
- *Обсяг аудиторного навантаження: 6 годин.*
- *Обов'язкові предмети та засоби (обладнання, устаткування, матеріали, інструменти): не потрібні.*

Орфоепія як мовознавча дисципліна. Головний і другорядний наголос у слові.

- *Обсяг самостійної роботи здобувачів: 4 години.*

Формування питань до викладача. Вивчення особливостей наголосу у простих і складених словах.

Тема 5. Природа англійської інтонації. Мелодія мовлення

- *Форма занять: практичне заняття, самостійна робота.*
- *Обсяг аудиторного навантаження: 6 годин.*
- *Обов'язкові предмети та засоби (обладнання, устаткування, матеріали, інструменти): не потрібні.*

Фразовий наголос. Темп і ритм. Асиміляція. Інтонація.

- *Обсяг самостійної роботи здобувачів: 4 години.*

Змістова група або синтагма. Графічне зображення інтонації. Структура графічного зображення англійської синтагми.

Тема 6. Основні регіональні варіанти англійської мови

- *Форма занять: практичне заняття, самостійна робота.*
- *Обсяг аудиторного навантаження: 4 години.*
- *Обов'язкові предмети та засоби (обладнання, устаткування, матеріали, інструменти): не потрібні.*

Літературна англійська мова (Received Pronunciation). Фонетичні особливості літературної англійської мови. Британський акцент.

- *Обсяг самостійної роботи здобувачів: 4 години.*

Фонетичні особливості літературної англійської мови. Британський акцент. Фонетичні особливості шотландського, валійського, північно-ірландського та ірландського варіанту англійської мови.

Тема 7. Територіальні варіанти англійської мови. Американська англійська.

- *Форма занять: практичне заняття, самостійна робота.*
- *Обсяг аудиторного навантаження: 6 годин.*
- *Обов'язкові предмети та засоби (обладнання, устаткування, матеріали, інструменти): не потрібні.*

Літературна американська мова (General American). Фонетичні особливості літературної американської мови. Американський акцент.

– *Обсяг самостійної роботи здобувачів: 4 години.*

Регіональні акценти США. Фонетичні особливості австралійської і канадської англійської мови.

Тема 8. Фоностилістика. Розмовний стиль англійської мови

– *Форма занять: практичне заняття, самостійна робота.*

– *Обсяг аудиторного навантаження: 6 годин.*

– *Обов'язкові предмети та засоби (обладнання, устаткування, матеріали, інструменти): не потрібні.*

Стилі мовлення. Редукція. Асиміляція. Історична асиміляція.

– *Обсяг самостійної роботи здобувачів: 4 години.*

Формування питань до викладача. Вивчення матеріалу, що стосується фонетичних особливостей різних стилів мовлення англійської мови, редукції і асиміляції звуків, враховуючи історичну асиміляцію.

Модульний контроль 2

– *Форма занять: написання модульної роботи в аудиторії (за рішенням викладача допускається проведення МКР у дистанційній формі).*

– *Обсяг аудиторного навантаження: 2 години*

– *Обов'язкові предмети та засоби (обладнання, устаткування, матеріали, інструменти): не потрібні.*

– *Обсяг самостійної роботи здобувачів – 5 годин.*

Підготовка до модульного контролю.

5. Індивідуальні завдання

Не передбачені навчальним планом

6. Методи навчання

1. Демонстрація нового матеріалу та способів оперування ним.
2. Пояснення викладача.
3. Організація самостійної пошукової роботи здобувачів вищої освіти.
4. Організація системи вправ/завдань/тестів.
5. Управління навчальною діяльністю.
6. Застосування мультимедійних засобів для підтримки зацікавленості здобувачів вищої освіти.
7. Реалізація контролю за успішністю здобувачів вищої освіти.

7. Методи контролю

1. Опитування.
2. Спостереження.
3. Співбесіда.
4. Тестування.
5. Залік.

Форми контролю успішності навчання: на семінарах – усне опитування, міні-тести, контрольні роботи; форма підсумкового контролю – усне опитування.

8. Критерії оцінювання та розподіл балів, які отримують здобувачі

Складові навчальної роботи	Бали за одне завдання	Кількість завдань	Сумарна кількість балів
Змістовий модуль 1			
Поточна контрольна робота № 1	1	10	0...10
Модульна контрольна робота № 1	4	10	0...40
Змістовий модуль 2			
Поточна контрольна робота № 2	1	10	0...10
Модульна контрольна робота № 2	4	10	0...40
Всього за семестр			0...100

Прийнята шкала оцінювання

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка для заліку, практики
90-100	відмінно
75-89	добре
60-74	задовільно
01-59	незадовільно з можливістю повторного складання

Критерії оцінювання роботи здобувача протягом семестру

Задовільно (60-74) – здобувач отримує такі бали у разі виконання усіх практичних завдань та модульного контролю з оцінкою «задовільно». Має продемонструвати мінімум знань та умінь для забезпечення програмних результатів навчання.

Добре (75-89) – здобувач має виконати завдання поточного та модульного контролю, а також самостійне завдання, здебільшого на оцінку «добре». Повинен мати достатньо тверді знання стосовно теорії фонетики, давати визначення основним поняттям, виконувати практичні завдання щодо звуко-буквенного аналізу, аналізу фразового наголосу тощо; демонструвати якісні знання особливостей вимови у різних варіантах англійської мови.

Відмінно (90-100) – здобувач має виконати завдання поточного та модульного контролю, а також самостійне завдання, здебільшого на оцінку «відмінно». Досконально знати основні теоретичні положення фонетики розрізняти інтегральні та диференційні ознаки фонем; аналізувати системи голосних і приголосних звуків сучасної англійської мови; зіставляти фонетичні явища англійської та рідної мов; розпізнавати різні типи й види інтонації на слух; фонетично та інтонаційно правильно оформляти англійські висловлювання, зважаючи на ситуацію спілкування; розпізнавати варіанти сучасної англійської мови.

9. Політика навчального курсу

Відпрацювання пропущених занять відбувається відповідно до розкладу консультацій, за попереднім погодженням з викладачем. МКР, пропущені з неповажної причини, не відпрацьовуються. Вимога дотримання положень академічної доброчесності.

10. Методичне забезпечення та інформаційні ресурси

1. Силабус дисципліни, рекомендації для самостійної підготовки, питання до проведення контрольних заходів, каталоги інформаційних ресурсів знаходяться у вільному доступі в електронній базі навчальних та методичних матеріалів кафедри, що розміщена за адресою: http://library.khai.edu/catalog?clear_all_params=0&mode=BookList&lang=ukr&caller_mode=KNMZ&disciplinesearch=yes&combiningAND=1&theme_cond=all theme&is_ttp=0&knmz_doctype_list=0&qualificationlevel_list=0&search_fld=&discipline_list=0&department_list=0&knowledgearea_list=0&speciality_knmz_list=27489&syllabus_list=0&responsibility_fld=&action=subscribe&list_id=1&email

11. Рекомендована література

Базова

1. Бровченко Т. О. Контрастивна фонетика (англійська та українська мови) : підручник / Т. Бровченко. – Миколаїв : Вид-во МДГУ ім. Петра Могили, 2006. – 356 с.

2. Громова О.П., Піддубна Л.М. Практична фонетика англійської мови. Частина 1: Навч. посібник. – Дніпропетровськ: НМетАУ, 2019. – 57с.

3. Захарова Ю. М. Інтонаційна організація сучасного англійського мовлення : навч. посібник / за ред. А. Д. Бєлової. – К. : Вид-во НА СБ України, 2004. – 84 с.

4. Колесник О.С., Гаращук Л. А., Гаращук К. В. Теоретична фонетика англійської мови : навчальний посібник для студентів факультетів іноземних мов / О.С. Колесник, Л. А. Гаращук, К. В. Гаращук. – Житомир : Вид-во ЖДУ імені Івана Франка, 2015. – 226с.

5. Паращук В. Ю. Теоретична фонетика англійської мови: навч. посіб. для студ. ф-тів ін. мов / В. Паращук. – Вінниця : НОВА КНИГА, 2005. – 240 с.

6. Roach P. English Rhonetics and Phonology / P. Roach. – Cambridge : Cambridge University Press, 2000. – 212 p.

Допоміжна

1. Andy Harrington: Public Speaking Tutorial. – Режим доступу : <https://www.google.com/search?q=Andy+Harrington%3A+Public+Speaking+Tutorial.&ie=utf-8&oe=utf-8>

2. Academic English – Prof. David Crystal on standard vs. non-standard English.– Режим доступу : <https://www.youtube.com/watch?v=hGg-2MQVReQ>

3. ACCENT TAG: US, Canada, UK, Australia, and New Zealand. – Режим доступу : <https://www.youtube.com/watch?v=Wj8GMQ7WR48>

4. American English Word Stress: Unstressed vs Reduced syllables. – Режим доступу: <https://www.youtube.com/watch?v=uR9rzlbC0ww&list=PLFDC2B75AB1A8434D&index=25>